

1. Пояснювальна записка

Ідея компетентнісного підходу до сучасної освіти є наскрізною і визначальною на сьогоднішній день. Надання пріоритетів формуванню у дітей готовності здобувати знання самостійно протягом усього життя поставило нагальну потребу у виробленні власної концепції розвитку школи, яка прокладає стратегічний напрям у роботі колективу закладу, допомагає поєднати цілі та очікуваний результат, усвідомити їх усім учасникам освітнього процесу.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;
- інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;
- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;
- урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Освітню програму закладу загальної середньої освіти I ступеня (початкова освіта) розроблено на виконання Закону України «Про освіту» (прийняття від 05.09.2017, набрання чинності 28.09.2017), Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898.

Освітня програма початкової освіти окреслює перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність, що презентовано в органічній єдності та взаємозв'язку концептуальних засад, цілей, змісту, методів, форм і засобів освітнього процесу в початковій школі, а також освітніх програм для

1–2-х класів з мовно-літературної (українська мова і література, іншомовна освіта), математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної та здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної освітніх галузей та досягнення здобувачами початкової освіти обов'язкових результатів, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Завдання освітніх ліній предметів у початковій школі реалізуються на основі тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Основними формами організованої освітньої діяльності учнів початкової школи є щоденні інтегровані заняття, підгрупові предметні заняття, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та продуктивної спрямованості.

Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються у плануванні за принципом методичного конструктора. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом забезпечується подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формується здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів з розумінням важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання протягом життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку. Продовження навчання у 2-4-х

класах відбувається відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти». Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Заклад освіти відповідно до законодавства та своїх установчих документів може організовувати здобуття освіти за індивідуальною формою навчання, а саме: екстернатною формою (екстернат), сімейною (домашньою) формою та педагогічним патронажем. Батьки здобувачів освіти (або їх законні представники) можуть обирати індивідуальну форму здобуття освіти відповідно до їх інтересів, здібностей, потреб, мотивації, можливостей і досвіду. Корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами. Згідно заяв батьків та відповідно до довідок ЛКК та направлень ПМПК, протягом року організовується індивідуальна форма навчання для учнів, які не можуть відвідувати школу за станом здоров'я.

Режим роботи груп продовженого дня.

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 24 червня 2018 року № 677 «Про затвердження Порядку створення груп продовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти» порядок створення груп продовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти. Фінансування ГПД здійснюється за кошти місцевого бюджету.

У школі працює дві групи продовженого дня для учнів 1-х класів та 2-4 класів. ГПД створюється, якщо є письмові звернення батьків чи інших

законних представників учнів. Режим роботи групи подовженого дня та організацію освітнього процесу, схвалюється педагогічною радою і затверджується керівником школи.

Режим роботи групи подовженого дня передбачає: 1) організацію: прогулянки (прогулянок) на відкритому повітрі тривалістю не менш як 1 година 30 хвилин для учнів 1-2-х класів; харчування тривалістю не менш як 30 хвилин; виконання домашніх завдань (за наявності) для учнів 2-х класів 40 хв, 3-х класів – 1 год 10 хв, 4-х класів – 1 год 30 хв. 2) проведення: спортивно-оздоровчих занять для учнів тривалістю не менше години; занять у гуртках, секціях та екскурсій.

Тривалість перебування учнів у групі подовженого дня становить не більше 6 годин на день. Вихователь працює з учнями відповідно до щоденного плану роботи вихователя, який, як правило, включає: прогулянку, самопідготовку, виховні бесіди, дидактичні та рольові ігри тощо.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Навчальний план початкової школи (1-4 класи) складений на виконання Закону України «Про загальну середню освіту» з метою впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №743 від 12.08.2022 р. «Про типові освітні та навчальні програми для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»

В основу систематизації матеріалів нової редакції Державного стандарту початкової загальної освіти покладено освітні галузі: мовно-літературна, математична, природнича, соціальна і здоров'язберезувальна, громадянська та історична, технологічна, інформативна, фізкультурна, мистецька.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти I ступеня розроблена на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти I ступеня, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України

№743 від 12.08.2022 р. «Про типові освітні та навчальні програми для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти» (додатки 1, 2).

Мовно-літературна освітня галузь реалізується через навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання», «Іноземна мова» (англійська мова). Математична та інформатична освітні галузі реалізуються через навчальні предмети, відповідно, – «Математика», «Інформатика». Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі реалізуються через інтегрований курс «Я досліджую світ», технологічна галузь – через навчальний предмет «Дизайн і технології», мистецька галузь – через інтегрований курс «Мистецтво», фізкультурна – через освітні предмети «Фізична культура» (3 год). Змістовне наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до індивідуальних потреб учнів, матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план початкової школи з українською мовою навчання для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» розроблено на основі Базового навчального плану для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання Державного стандарту початкової освіти (зі змінами, внесеними постановою КМУ від 30.09.2020 р.№898).

У Навчальному плані (додаток 3) використано надану Державним стандартом початкової освіти можливість здійснення повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей. Мета і завдання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова і література) реалізуються через навчальні предмети «Українська мова» (1–4 класи — 6 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 1 год/тижд.).

Іншомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна (англійська) мова» (1 класи — 2 год/тижд.; 2–4 класи — 3 год/тижд.).

Мета і завдання математичної освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Математика» (1 класи — 3 год/тижд.; 2–4 класи — 4 год/тижд) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 1 год/тижд.).

Мета і завдання мистецької освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Мистецтво» (1–4 класи — 1 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 1 год/тижд.); фізкультурної освітньої галузі — через навчальні предмети «Фізична культура» (1–4 класи — 2 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 1 год/тижд.). Включення до навчального предмета «Я пізнаю світ» однієї години фізкультурної галузі забезпечує належний рівень рухової активності учнів та дає можливість інтегровано реалізувати здоров'язбережувальну мету освіти завдяки систематичному виконанню різноманітних вправ для психологічного розвантаження, зняття перевтоми, а також для профілактики найпоширеніших відхилень у здоров'ї молодших учнів — порушення зору, постави тощо.

Мета і завдання громадянської й історичної, інформатичної, природничої, соціальної і здоров'язбережувальної, технологічної освітніх галузей реалізуються через навчальний предмет «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 4 год/тижд.), а також під час вивчення всіх інших навчальних предметів, що викладаються за авторськими навчальними програмами та навчально-методичними комплектами до них, розробленими авторським колективом. Водночас у 3–4-х класах мета й завдання інформатичної освітньої галузі реалізуються також у процесі вивчення навчального предмета «Інформатика» (1 год/тижд.).

Навчальний план містить інваріантну складову, обов'язкову для виконання, та варіативну складову. Варіативна складова Навчального плану (1–4 класи — 1 год/тижд.) може використовуватися на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів, курсів за вибором, індивідуальні заняття та математику (2 клас — 1 год/тижд.) та навчальний предмет «Я пізнаю світ» (2–4 класи — 1 год/тижд.) (додаток 1).

У 1-4 класах здійснюється поділ класів на групи при вивченні англійської мови, інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі - 35 хвилин, 2 – 4 класах – 40 хвилин.

Загальний обсяг навчального навантаження складає: 1 класи – 23 год тижд./805 год рік, 2 класи – 25 год тижд./875 год рік, 3-4 класи – 26 год тижд./910 год рік.

4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Метою початкової освіти всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості й допитливості. Зазначені цілі досягаються через модернізацію початкової освіти в обох програмах на засадах компетентнісного підходу, концептуальною метою якого є становлення учня як суб'єкта життєдіяльності завдяки сформованості системи взаємопов'язаних ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей.

Освітню програму укладено за такими галузями.

- Мовно-літературна освітня галузь.
- Математична освітня галузь.
- Природнича освітня галузь.
- Технологічна освітня галузь.
- Інформатична освітня галузь.
- Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь.
- Громадянська та історична освітня галузь.
- Мистецька освітня галузь.
- Фізкультурна освітня галузь.

Освітні галузі реалізуються через окремі предмети. Логічна послідовність вивчення предметів, а також інтегрованих курсів, розкривається у відповідних навчальних предметах і сприяє формуванню цілісності світогляду учнів початкової школи.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного, діяльнісного та інтегрованого підходів до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна, практико-зорієнтована спрямованість навчання, яка передбачає включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної пізнавальної діяльності.

Освітній процес організується на основі встановлення міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, тематичної інтеграції змісту та об'єднання предметів в інтегровані курси, що сприяє посиленню пізнавального інтересу учнів до навчання і формуванню загальнокультурної компетентності, систематизації навчального матеріалу, з метою формування цілісності світогляду учнів і ключових компетентностей.

Компетентнісно-діяльнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

До ключових компетентностей належать:

- вільне володіння державною мовою;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, технічних технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурна компетентність;
- підприємливість і фінансова грамотність.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми використовуються внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

5. Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм

Для організації освітнього процесу в початковій школі обрано Типову освітню програму закладу загальної середньої освіти, розроблену під керівництвом Савченко О. Я. Програму побудовано із врахуванням принципів дитиноцентризму, узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання, реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси. Програма орієнтована на формування ключових і предметних компетентностей їх взаємозв'язку та логічній послідовності і достатність засвоєння учнями предметних компетентностей. У програмі раціонально розподілено навчальні години на вивчення окремих предметів за освітніми галузями, інтегрованого курсу, враховано особливості адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Список підручників, які використовуються в початковій школі

№п/п	Автор підручника	Назва підручника	Примітка
1 клас			
1.	Пономарьова К. І.	Українська мова. Буквар (у 6 х частинах). 2023	
2.	Скворцова С.О., Онопрієнко О.В.	Математика (у 3 х частинах). 2023	
3.	Гільберг Т. Г., Тарнавська С. С., Павич Н. М.	Я досліджую світ (у 2 х частинах). 2023	
4.	Аристова Л. С., Чен Н. В.	Мистецтво. 2023	
5.	Губарева С. С., Доценко І. В., Євчук О. В.	Англійська мова .2023	
6.	Укладач Стус Т.В.	Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 1, 2 класах. 2018	
2 клас			
7.	Скворцова С. О., Онопрієнко О. В.	Математика. 2019.	
8.	Пономарьова К. І.	Українська мова та читання. Ч. 1. 2019	
9.	Савченко О. Я.	Українська мова та читання. Ч. 2. 2019	
10.	Гільберг Т. Г., Тарнавська С. С., Павич Н. М.	Я досліджую світ (у 2 х частинах). 2019	
11.	Аристова Л. С.	Мистецтво. 2019	
12.	Пухта Г.	Англійська мова. 2019	
13.	Укладач Стус Т. В.	Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 1, 2 класах. 2018	
3 клас			
14	Скворцова С. О., Онопрієнко О. В.	Математика (у 2х частинах). 2020	
15.	Гільберг Т. Г., Тарнавська С. С., Грубіян Л. В., Павич Н. М.	Я досліджую світ (у 2х частинах). 2020	

16.	Пономарьова К. І., Гайова Л. А.	Українська мова та читання Ч. 1. 2020	
17.	Савченко О. Я.	Українська мова та читання Ч. 2. 2020	
18.	Аристова Л. С.	Мистецтво. 2020	
19.	Пухта Г.	Англійська мова. 2020	
20.	Укладач Стус Т. Г.	Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 3,4 класах. 2020	
4 клас			
21.	Скворцова С. О., Онопрієнко С. О.	Математика (у 2х частинах). 2021	
22.	Гільберг Т. Г., Тарнавська С. С., Грубіян Л. В., Павич Н. М.	Я досліджую світ (у 2 х частинах). 2021	
23.	Пономарьова К. І., Гайова Л. А.	Українська мова та читання Ч. 1. 2021	
24.	Савченко О. Я.	Українська мова та читання Ч2.2021	
25.	Аристова Л. С.	Мистецтво. 2021	
26.	Пухта Г.	Англійська мова. 2021	
27.	Ломаковська Г. В., Проценко Г. О.	Інформатика. 2021	
28.	Укладач Стус Т. Г.	Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 3,4 класах. 2020	

Освітня програма початкової школи (далі — Програма) науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (далі — Проєкт) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. №87 (зі змінами, внесеними постановою КМУ від 30.09.2020 р. №898), розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 13.12. 2017 р. No 903-р «Про

затвердження плану заходів на 2017–2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», наказів Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 р. № 1319 «Про проведення всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 16.01.2017 р. № 67), від 13.07.2017 р. № 1021 «Про організаційні питання запровадження Концепції Нової української школи у загальноосвітніх навчальних закладах I ступеня», від 14.08.2017 р. № 1171 «Про завершення I етапу всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів», Наказ МОН України від 03.02.2021 № 140. У Проєкті реалізується системна модель формування в учнів ключових компетентностей, яка дозволяє повною мірою задіяти потенціал закладу освіти завдяки поєднанню предметно-тематичної, міжпредметної та виховної моделей, раціонально розподілено навчальні години на вивчення окремих предметів та інтегрованого курсу «Я пізнаю світ».

Список підручників, які використовуються в початковій школі
(НПП «Інтелект України»)

№п/п	Автор підручника	Назва підручника	Примітка
1 клас			
1.	І. В. Гавриш, Л. М.Булахова, Г. О. Жук, С. О. Доценко, Г. О. Калиновська, Т. В. Шпіт	Я пізнаю світ. Українська мова. Математика.	
2 клас			
2.	І. В. Гавриш, Н. Ф. Андрєєва, В. І. Пімонова.	Математика.	
3.	І. В. Гавриш, С. О. Доценко	Українська мова, читання.	

4.	І. В. Гавриш, Л. М.Булахова, Г. О. Жук, С. О. Доценко, Г. О. Калиновська, Т. В. Райська	Я пізнаю світ.	
3 клас			
5.	І. В. Гавриш, Н. Ф. Андрєєва, В. І. Пімонова.	Математика.	
6.	І. В. Гавриш, С. О. Доценко	Українська мова, читання.	
7.	І. В. Гавриш, Л. М.Булахова, Г. О. Жук, С. О. Доценко, Г. О. Калиновська, Т. В. Райська	Я пізнаю світ.	
4 клас			
8.	І.В. Гавриш, Н.Ф. Андрєєва, В.І. Пімонова.	Українська мова, читання.	
9.	І. В. Гавриш, С. О. Доценко	Математика.	
10.	І.В. Гавриш, Л.М.Булахова, Г.О. Жук, С.О. Доценко, Г.О. Калиновська, Т.В. Райська	Я пізнаю світ.	

6. Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» загальна середня освіта може бути організована за такими формами: інституційна (очна, дистанційна, змішана); індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж).

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного

та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

У початкових класах на бажання батьків можуть проводитися гурткові, факультативні, індивідуальні та секційні заняття, а також відбуватись організація освітнього процесу в режимі школи повного дня за умов їх відповідності чинному законодавству й за рахунок коштів, не заборонених законодавством України.

У початковій школі може здійснюватись поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ МОН України № 128, від 02.02.2002 зі змінами 2018 року).

Основними формами організації освітнього процесу у початковій школі є різні типи уроку: екскурсії, квести, кейси, віртуальні подорожі, проекти, які вчитель організовує у межах уроку або у позаурочний час.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи умови роботи, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах. Згідно з принципом єдності змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу)

компонентів освіти й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, в освітньому процесі 1–2-х класів, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» педагоги використовують: інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення, зокрема кооперативне навчання, робота в парах або групах («ажурна пилка», «алфавіт», «брейнстормінг», «броунівський рух», «виклик», «дерево припущень», «діалог», «карусель», «синтез думок», «тонкі та товсті запитання», «учитель», «шість капелюхів»); технології навчання в грі; дискусія («дебати у форматі Карла Поппера», «метод прес», «обери позицію», «парламентські слухання», «ток-шоу»); метод проектів; тренінги (соціально-психологічні тренінги, тренінги особистісного зростання).

Освітній процес у початковій школі організовується за рахунок навчального часу інваріантної, варіативної складових. Навчальний час, передбачений на варіативну складову, може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять, запровадження факультативів, курсів за вибором, індивідуальні заняття та консультації (на підсилення предметів інтегрованого курсу).

7. Опис інструментарію оцінювання

Відповідно до статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

До навчальних досягнень належать такі результати освітнього процесу:

- ✓ знання — інформація, яку учень / учениця застосовує;
- ✓ уміння — здатність застосувати алгоритм дій для реалізації засвоєних та вироблення суб'єктивно нових знань;
- ✓ ставлення — суб'єктивна цінність інформації або діяльності, відображена у висловлених учнем / ученицею судженнях.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне вербальне (1-2 класи), формувальне рівневе (3-4 класи) та підсумкове (річне).

Під формувальним розуміють інтерактивне оцінювання учнівського прогресу. Формувальне оцінювання допоможе кожному учневі/учениці бачити власний освітній поступ, рівень сформованості загальних та предметних компетентностей, а вчителю/вчительці — аналізувати, корегувати навчально-пізнавальну діяльність учнів, визначати мету та шляхи реалізації освітніх завдань.

Підсумкове (річне) оцінювання здійснюється на основі зафіксованих в журналі результатів оцінювання діагностувальних робіт здобувачів освіти, спостережень учителя та фіксуються у Свідоцтві досягнень.

Вибір форм, способів, видів оцінювання залежить від дидактичної мети, етапу опанування програмовим матеріалом, особливостей змісту предмета вивчення, інтегрованого курсу, навчальних можливостей здобувачів освіти.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення ним/нею. Показниками досягнення очікуваних результатів навчання є характеристика відповідних навчальних дій, які здійснює дитина під час виконання навчального завдання (усно, письмово, практично).

Здійснення формувального оцінювання передбачає визначення/обговорення разом з учнями критеріїв оцінювання. Учасники освітнього процесу їх можуть визначати для оцінювання окремого навчального завдання, для оцінювання комплексу навчальних завдань. Критерії залежать від навчальної ситуації й дидактичної доцільності. Важливо, щоб учні усвідомлювали їх сутність.

З метою відстеження якості надання освітніх послуг для здобувачів початкової загальної освіти, корекції та прогнозування її розвитку в закладі

запроваджено моніторинг навчальних досягнень учнів на внутрішньошкільному рівні (в кінці першого і другого циклів навчання).

Тип документа про рівень освіти - Свідоцтво досягнень Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, наказ Міністерства освіти і науки України № 813 від 13.07.2021).

Відповідно до п.8 статті 12 Закону України «Про освіту» наприкінці 4 класу з метою моніторингу якості освітньої діяльності і якості освіти у ліцеї проводиться Державна підсумкова атестація, результати якої не впливають на оцінку за рік.

Додаток 1

***Навчальний план початкової школи
з українською мовою навчання для закладів загальної середньої
освіти для 1-2 класів (ред. О. Я. Савченко)***

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на тиждень		
		1 кл.	2 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>				
Мовно-літературна, у тому числі:		9	10	19
Українська мова та література		7	7	
Іноземна мова		2	3	
Математична		4	4	8
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		3	3	6
Технологічна		1	2	3
Інформатична				
Мистецька		2	2	4
Фізкультурна*		3	3	6

Усього	22	24	46
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (математика)	1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин	23	25	48
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	42/1470

Додаток 2

Навчальний план початкової школи з українською мовою навчання для закладів загальної середньої освіти для 3-4 класів (ред. О. Я. Савченко)

Назва освітньої галузі Класи	Кількість годин на тиждень		
	3 кл.	4 кл.	Разом
Інваріантний складник			
Мовно-літературна, у тому числі:	10	10	20
Українська мова та література	7	7	
Іноземна мова	3	3	
Математична	5	5	10
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3	6
Технологічна	1	1	4
Інформатична	1	1	
Мистецька	2	2	4

Фізкультурна*	3	3	6
Усього	25	25	50
Варіативний складник			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин	26	26	52
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	23/805	23/805	46/1610

Додаток 3

**Навчальний план початкової школи
з українською мовою навчання для закладів загальної середньої
освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом
«Інтелект України»**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень				
		1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	6	6	6	6	24
Мовно-літературна	Іноземна мова	2	3	3	3	11
Математична	Математика	3	4	4	4	15
Мовно-літературна	Я пізнаю світ*	8	8	8	8	32
Математична						
Природнича						
Соціальна і здоров'я збережувальна						
Громадянська та історична						
Технологічна						
Фізкультурна***						
Мистецька						

Інформатична						
	Інформатика			1	1	2
Мистецька	Мистецтво**	1	1	1	1	4
Фізкультурна***	Фізична культура	2	2	2	2	8
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		20	22	23	23	88
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	26	26	100